

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 58930-11-22

ניתן ביום 27 פברואר 2023

המערער

יאסין סבאח

המשיבה

ע' אליאס בע"מ, ח.פ. 511381089

משיבים פורמליים

אליאס עכאוי

גאדה עכאוי

לפני: השופטת לאה גליקסמן, השופט רועי פוליאק, השופט אילן סופר
נציגת ציבור (עובדים) גב' חיה שחר, נציג ציבור (מעסיקים) מר דורון קמפלר

בשם המערער – עו"ד אבראהים אגבאריה
בשם המשיבה – עו"ד אשרף עבד-אלקאדר

פסק דין

השופטת לאה גליקסמן

לפנינו ערעור על החלטת רשמת בית דין זה, השופטת אפרת קוקה, מיום 22.11.2022 (ע"ע 67967-06-22). בהחלטה מושא הערעור דחתה רשמת בית הדין את בקשת המערער למחוק את ערעור המשיבה על פסק דינו של בית הדין האזורי מיום 25.5.2022 (השופט עמיצור איתם ונציג הציבור מר יוסף חיים דרדיגר; סע"ש 47155-02-20) (להלן - פסק דינו של בית הדין האזורי) מהטעם שהוגש באיחור.

רקע עובדתי

1. ביום 25.5.2022 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי, אשר בו התקבלה באופן חלקי תביעת המערער בקשר לעבודתו ולסיום עבודתו אצל המשיבה. המשיבה חויבה לשלם למערער הפרשי שכר מינימום, הפקדות לפנסיה, דמי חגים, פדיון חופשה שנתית ודמי הבראה. יתר עילות התביעה נדחו.

2. ביום 22.6.2022 הגיש המערער ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי. ביום 30.6.2022 הגישה גם המשיבה ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי. ביום 6.7.2022 הגישה

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 58930-11-22

- המשיבה בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין, ולבקשה זו השיב המערער ביום 17.7.2022. בתשובתו טען המערער שערעור המשיבה הוגש באיחור משום שיש למנות את מניין הימים להגשת ערעור החל מיום 25.5.2022. שכן, לפי נתוני מערכת נט המשפט, במועד זה צפה ב"כ המשיבה בפסק הדין (להלן – **מועד הצפייה**), ובהמשך לכך נשלחה למערער דרישה כי ימציא אישור על שיעור המס שיש לנכות במקור מהכספים המגיעים לו על פי פסק הדין.
3. ביום 21.7.2022 המשיבה הגישה הודעת ערעור מתוקנת, ובכותרתה ציינה כי יש למנות את מניין הימים להגשת הערעור מיום 31.5.2022, כיוון שבמועד זה נשלח פסק דינו של בית הדין האזורי לתיבת הדואר האלקטרוני של המשיבה (להלן – **מועד ההמצאה**).
4. ביום 9.8.2022 הגיש המערער בקשה למחיקת ערעורה של המשיבה בנימוק ש"הוגש באיחור מבלי שהתבקשה הארכת מועד להגשתו". לטענתו, מניין הימים להגשת הערעור החל במועד הצפייה בפסק הדין במערכת נט המשפט ביום 25.5.2022.
5. בהחלטה מיום 23.8.2022 קבעה הרשמת כי "המשיב 1 יודיע לבית הדין עד ליום 6.9.2022, האם הוא עומד על הבקשה למחיקת הערעור. זאת, בשים לב לכך, שבמערכת נט המשפט מתועדת המצאה של פסק הדין לב"כ המערער ביום 31.5.2022 (להבדיל מצפיה יזומה שלו בפסק הדין ביום 25.5.2022). בהודעתו יתייחס המשיב 1 גם להודעת מנהל בתי המשפט, אשר פורסמה ביום 6.6.2022, לפיה התקיימה שביתה של עובדי בית המשפט". ביום 28.8.2022 הודיע המשיב כי הוא עומד על בקשתו, ובהמשך לכך ניתנה החלטת הרשמת מושא הליך זה.

החלטת הרשמת

6. בהחלטה מושא הערעור מיום 22.11.2022 דחתה הרשמת את בקשת המערער למחוק את ערעור המשיבה על פסק דינו של בית הדין האזורי. הרשמת עמדה על כך שהמערער ביקש למחוק את הערעור לאור העדפת 'כלל הידיעה' על פני 'כלל ההמצאה', אולם, הבהירה כי אין להעדיף את 'כלל הידיעה' אלא אם 'כלל ההמצאה' משמש "מנוף להתנהגות חסרת תום לב, בלתי מוצדקת או בלתי מיידתית של הצד שכנגד, או לשימוש בלתי סביר בהליכי משפט [ע"ר (ארצי) 38199-05-11 נתן קרמר – שרה אורן (29.8.2011); ע"ר 54130-06-16 (ארצי) מחמד אדם מהדי מוחמד – שמש חי אחזקות בע"מ (20.2.2017)]". הרשמת שוכנעה כי המשיבה "הוכיחה, שלא מתקיימות במקרה

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 58930-11-22

שלפני נסיבות ממין אלה (...) הטעם המרכזי למסקנה זו, נעוץ בפרק הזמן הקצר, בן יום אחד, שחלף בין המועד האחרון להגשת הערעור בהתייחס למועד הצפייה בפסק הדין (29.6.2022) לבין המועד בו הוגש הערעור בפועל (30.6.2022). בנסיבות אלה יש לקבל את טענתה של המערערת, כי הייתה רשאית להסתמך על מועד המצאת פסק הדין לידיה".

7. באשר לפניית בא כוח המשיבה לבא כוח המערער ביום 25.5.2022 במכתב שבו התבקש להמציא אישור על שיעור ניכוי המס, פסקה כי "בהתחשב ביתר נסיבות העניין, אין בפנייה זו כשלעצמה כדי להצדיק את החלת 'כלל הידיעה' על המערערת. זאת כאמור, נוכח פרק הזמן הקצר ביותר, בן יום אחד, שחלף מהמועד האחרון להגשת הערעור בהתייחס למועד הידיעה ועד מועד הגשת הערעור בפועל".

8. לנוכח האמור נדחתה הבקשה למחיקת הערעור. לעניין ההוצאות קבעה הרשמת כי הוצאות הבקשה יובאו בחשבון במסגרת פסיקת ההוצאות בסיום ההליך.

טענות הצדדים בערעור על החלטת הרשמת

9. המערער טען כי בהחלטת הרשמת נפלו מספר טעויות: ראשית, לא ברור האם קבעה באופן אופרטיבי ש'כלל הידיעה' לא חל על המשיבה; שנית, הקביעה שהמשיבה רשאית להסתמך על מועד ההמצאה בנימוק של עיכוב בן יום אחד "יכול להתאים לבקשה להארכת מועד להגשת ערעור, ולא להכרעה באם הערעור הוגש במועד אם לאו". בהקשר זה ציין כי "הרשמת היתה אמורה לציין באופן אופרטיבי מהו המועד שיש למנות ממנו את המועד להגשת הערעור והיא לא עשתה כן ובכך טעתה"; שלישית, המשיבה לא העלתה כל טענה ביחס להיתר לאיחור בן יום אחד או לשביתה המצדיקה הגשה מאוחרת, והרשמת העלתה ביוזמתה טענות אלה; רביעית, המשיבה איחרת בהגשת הערעור כיוון שיש למנות את מניין הימים להגשת הערעור מיום הצפייה היזומה בפסק הדין, וזאת בייחוד לנוכח העובדה שב"כ המשיבה שלח בו ביום הצפייה את המכתב להעברת אישור רשויות המס. איחור במועד הגשת הערעור יוצר מחסום דיוני שניתן לפתור רק באמצעות בקשה להארכת מועד; חמישית, המשיבה פעלה בחוסר תום לב, כיוון ש"לא התכוונה מלכתחילה להגיש ערעור על פסה"ד והתכוונה לשלם את הסכומים (...) הערעור הוגש בסופו של יום משיקולים טקטיים, רק לאחר שהמשיבה 1 ראתה כי המערער הגיש ערעור מטעמו".

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 58930-11-22

10. **המשיבה** טענה מנגד כי אמנם בא כוחה צפה באופן יזום בפסק הדין ביום 25.5.2022, אך בהתאם להלכה הפסוקה, צפייה שכזו אינה מהווה המצאה לצורך מניין הימים להגשת הערעור. בהקשר זה הסבירה כי "ב"כ המשיבה לא ידע על תוכנו של פסק הדין עם מועד הצפיה היזומה בו. שיגור מכתב להעברת אישור מס הינו שגרתי במשרדו לאחר מתן פסק דין שבו תביעה אינה נדחית במלואה". צפייתו היזומה של ב"כ המשיבה אינה מהווה חריג לכלל ההמצאה בהיעדר פעולה חסרת תום לב, ניצול לרעה של מועד ההמצאה, פגיעה בהסתמכות המערער או התמהמהות מופרזת בהגשת הערעור.
11. המערער בחר שלא להגיש תשובה לטענות המשיבה.

דיון והכרעה

12. לאחר בחינת טענות הצדדים וכלל החומר שבתיק הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.
13. לא מצאנו יסוד לטענת המערער כי לא ברור האם הרשמת קבעה באופן אופרטיבי האם יש להחיל את 'כלל הידיעה'. בהחלטת הרשמת נקבע במפורש כי בנסיבות ענייננו לא חל 'כלל הידיעה' על המשיבה, אלא 'כלל ההמצאה'. הרשמת הסבירה כי בהתאם לפסק הדין **גבעון** [רע"א 6648/20 עמוס גבעון נ' עמוס ון-אמזן (21.12.2020) (להלן - עניין גבעון)], צפייתו היזומה של בא כוח המשיבה בפסק הדין ביום 25.5.2022 מצדיקה להעביר את נטל השכנוע אל כתפי המשיבה שתוכיח שאין להחיל את 'כלל הידיעה' ביחס למניין הימים להגשת הערעור. הרשמת קבעה כי המשיבה עמדה בנטל עת "הוכיחה, שלא מתקיימות במקרה שלפני נסיבות ממין אלה שהוכרו בפסיקה כמצדיקות את החלת החריג של 'כלל הידיעה' עליה". מכאן שהרשמת הכריעה באופן ברור ש'כלל הידיעה' אינו חל במקרה הנדון.
14. דין הטענה לפיה החלטת הרשמת מתאימה לבקשה להארכת מועד להגשת ערעור, ולא להכרעה האם הערעור הוגש במועד להידחות. קביעת הרשמת שעיקוב בן יום אחד מצדיק את ההישענות על 'כלל ההמצאה' היא מרכיב בהכרעה בשאלת תחולתם של 'כלל הידיעה' ו'כלל ההמצאה' על המקרה שלפנינו. לפי ההלכה הפסוקה, תחולתם של כללים אלה משפיעה על השאלה האם הערעור הוגש במועד [לעניין זה ראו למשל את יישום הכללים בב"מ 7708/22 פלונית נ' פלוני (15.01.2023) (להלן - בע"מ פלונית); רע"א 8467/06 אבו עוקסה נ' בית הברזל טנוס בע"מ (8.7.2010); ע"א 3098/22 סרוגו נ' - 4 - מתוך 7

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 58930-11-22

דו"ת (22.06.2022) (להלן – **עניין סרוגו**); ע"א 6193/21 **פלונית נ' פלוני** (03.02.2022) (להלן – ע"א **פלונית**)). הדיון בפער בן יום אחד שבין מועד הגשת הערעור לפי 'כלל ההמצאה' לבין המועד להגשתו לפי 'כלל הידיעה', אינו אלא הנימוק להעדפת 'כלל ההמצאה' לצורך ההכרעה בשאלה האם הערעור הוגש במועד. נציין כי חרף טענתו של המערער, הרשמת ציינה מהו המועד שממנו יש למנות את הערעור, הוא יום 31.5.2022 (בהתאם ל'כלל ההמצאה').

15. בהתייחס לטענה כי יש פסול בכך שהרשמת העלתה ביוזמתה את הטענות בדבר איחור בן יום אחד והשביתה במערכת בתי המשפט: דין הטענה להידחות, שכן מדובר בחלק אינהרנטי של הבדיקה האם יש להחיל במקרה הנדון את 'כלל המצאה' או את 'כלל הידיעה'. בדיקה זו היא חלק מסמכויותיה של הרשמת, כשם שהרשמת רשאית לבדוק מיוזמתה אם ערעור הוגש במועד. בהקשר זה, השוו לנאמר בעניין **שלש**:

"לא זו בלבד שאין פגם בכך שהרשמת התייחסה לאיחור בהגשת הערעור ביוזמתה (...), אלא נדרש לוודא שלא יקובל לרישום הליך ערעורי שהוגש באיחור או שאינו ממלא אחר הוראה אחרת על פי התקנות [ר'] לעניין זה חמי בן נון וטל חבקין, הערעור האזרחי, ע' 298 – 299".

[ע"ר 52567-12-22 **סלימאן שלש** – המוסד לביטוח לאומי (31.1.2023)].

על כן, אין כל פסול בכך שהרשמת התייחסה ביוזמתה למועדי השביתה במערכת בתי המשפט והשפעתה על מועדי ההגשה.

16. אשר לטענה שהערעור הוגש באיחור באופן שיוצר מחסום דיוני שניתן לפתור רק באמצעות בקשה להארכת מועד: תוקפה של טענה זו מותנה בשאלה האם יש להחיל על נסיבות ענייננו את 'כלל הידיעה' או את 'כלל ההמצאה'. אם בענייננו חל 'כלל ההמצאה', הרי שהמשיבה לא איחרה את המועד כאשר הגישה את ערעורה ביום 30.6.2022, וממילא לא עמד בפניה כל מחסום דיוני. מנגד, אם בענייננו חל 'כלל הידיעה', הרי שהמשיבה איחרה את המועד האחרון להגשת הערעור שחל ביום 29.6.2022 ואז אכן היה עליה להגיש בקשה להארכת מועד. נציין, כי כבר בתגובתה לבקשה למחיקת הערעור הבהירה המשיבה כי **"תשמור על זכותה לבקש הארכת מועד להגשת ערעור אשר לשיטת המשיב הוא ליום אחד בלבד, ותגיש בקשה להארכת מועדים ככל שיעלה בכך הצורך"**.

17. ולגופו של עניין: שאלת החחלה של 'כלל הידיעה' או 'כלל ההמצאה' במקרה של צפייה יזומה של בעל דין בהחלטה נדונה בפסיקה. בעניין **גבעון** נפסק כך:

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 58930-11-22

"כאשר קיים תיעוד במערכת "נט המשפט" בדבר צפייה יזומה בהחלטה, יש מקום להפוך את הנטל, במובן זה שהנטל להראות כי אין מקום להחיל את חריג הידיעה, בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה, יוטל על בעל הדין שצפה באופן יזום בהחלטה השיפוטית, ואי-עמידה בנטל זה תוביל, ככלל, להעדפת חריג הידיעה תחת "כלל ההמצאה" (...). שאלה אם יש להחיל את חריג הידיעה במקרה של צפייה יזומה, והאם בעל הדין שצפה בהחלטה עמד בנטל השכנוע בהקשר זה, צריכה להיבחן בהתאם למבחנים הנהוגים עמנו אשר פותחו בפסיקה, תוך מתן משקל למאפיינים הייחודיים של פעולת הצפייה היזומה. כך למשל יש לבחון שיקולי תום לב והשתק ושיקולים נוספים לרבות אלה הנוגעים לממד הזמן (...). כמו כן, יש לבחון אם בעל הדין שצפה בהחלטה נקט הליכים כלשהם על בסיס פסק הדין כבר במועד בו נודע לו על אודותיו או אם הצד שכנגד שינה את מצבו לרעה בעקבות מצג שיצר לאחר מועד הידיעה".

קביעה זו השתרשה בפסיקה [ר' למשל בע"מ פלונית; רע"א 3920/21 המועצה הישראלית לצרכנות נ' לוטוקרד בע"מ (06.07.2021) (להלן – עניין לוטוקרד); ע"א 2295/21 סליטה נ' גל מהנדסים אי.אן.ג'י. בע"מ (06.07.2021) (להלן – עניין סליטה); ע"א 2834/20 מרגוליס נ' גנץ (14.04.2021); ע"ע (ארצי) 25404-11-21 אימפופיקס בע"מ - קמין (08.05.2022); ע"ר (ארצי) 36592-11-21 אביר - גברמדהן (24.04.2022); ע"ר (ארצי) 8735-09-21 מינקובסקי - גלובל אנטי טרור בע"מ (28.02.2022)].

ככלל, בהתקיים פער זמנים קצר בין מועד הצפיה היזומה לבין מועד ההמצאה, ובהיעדר אינדיקציה לחוסר תום לב או זלזול של המערער בסדרי הדין – מקובלת העדפת הכלל ההמצאה [ר' למשל בעניין לוטוקרד ובעניין סליטה].

18. בענייננו, צפייתו היזומה של בא כוח המשיבה בפסק הדין העבירה אל המשיבה את הנטל להוכיח שאין להחיל עליה את 'כלל הידיעה'. המשיבה גרסה כי "לא התנהלה בחוסר תום לב מצדה, לא המתינה זמן רב להגשת ערעורה ולא ניצלה לרעה את מועד ההמצאה של פסק הדין, ואין כל פגיעה של אינטרס ההסתמכות של הצד שכנגד". בתוך כך הסבירה ששליחת הבקשה לאישור על שיעור ניכוי מס אינה מעידה על ידיעת תוכנו של פסק הדין מעבר להכרעה הסופית שבו. לאור דברים אלה, ובהיעדר אינדיקציות נוגדות, לא מצאנו מקום להתערב בקביעת הרשמת כי המשיבה עמדה בנטל ההוכחה שאין להחיל עליה את 'כלל הידיעה'. לנוכח העובדה שבין מועד הגשת הערעור לפי מועד הצפייה ובין הגשת הערעור לפי מועד ההמצאה קיים פער בן יום אחד בלבד, אין בידינו

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ר 58930-11-22

- גם לקבל את הטענה שהתנהלותה של המשיבה פגעה בהסתמכותו של המערער או שהיא באה בגדרו של חוסר תום לב המצדיק להחיל עליה את 'כלל הידיעה'.
19. **כללו של דבר** : בנסיבות המקרה חל 'כלל ההמצאה'. לפיכך, המועד האחרון להגשת הערעור היה יום 30.6.2022, הוא המועד שבו הערעור הוגש בפועל. על כן, לא נוצר "מחסום דיוני" הדורש בקשה להארכת מועד, ואין מקום למחיקת הערעור בשל איחור בהגשתו.
20. **סוף דבר** : דין הערעור להידחות. המערער יישא בהוצאות המשיבה בסך של 3,000 ₪.

ניתן היום, ו' אדר תשפ"ג (27 פברואר 2023), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

אילן סופר,
שופט

רועי פוליאק,
שופט

לאה גליקסמן,
שופטת, אב"ד

מר דורון קמפּלר,
נציג ציבור (מעסיקים)

גברת חיה שחר,
נציגת ציבור (עובדים)

